

Gwiazdka przy numerze kolejnym oznacza, że dany dokument znajduje się w Bibliotece CIOP.

MASZyny I URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE

193* 614.8-057:621.876.065.3-252 CIOP

Rouhier F.: **Wadliwe nawijanie liny na bęben dźwigu fabrycznego**. „Enroulement defectueux du cable sur le tambour de levage de certaines grues de chantier”. C a h i e r s Com. Prévent., dwumies., r. 8, Nr 5, wrzes. październ. 53, s. 205; A 4, 2 str.

Wadliwe nawijanie lin na bęben dźwigu może stać się przyczyną poważnych wypadków. Zachodzenie na siebie zwojów liny na bębnie, jak również pozostawienie luk w jednej warstwie zwojów, w które zagłębiają się potem zwoje warstwy następnej, prowadzi do przedwczesnego i bardzo szybkiego zużycia liny dźwigowej. Autor omawia kolejno 8 różnych przyczyn wadliwego nawijania liny dźwigowej na bęben oraz podaje odpowiednie środki zaradcze.

194* 614.8-057:621.642.34-776.6 CIOP

Nowe metody odgazowywania cystern. „Nuovo sistema di degassificazione delle cisterne”. S e c u r i t a s, (Roma), dwumies., Nr 4, lip. sierp. 53, s. 124, A 4, 2 str., 2 rys.

Nowy sposób oczyszczania polega na zastosowaniu dwóch typów aparatów. Jeden z nich tłoczy do cysterny parę wodną, drugi rozpyla gorącą wodę zasadową bezpośrednio w cysternie. Pierwszy typ służy do oczyszczania cystern z lekkich olejów, drugi z olejów ciężkich. Oczyszczanie przy pomocy tych aparatów jest bardzo dokładne; pozostałości spływają na dno cysterny, skąd są następnie wypompowywane. Dzięki takiemu urządzeniu unika się ręcznego mycia cysterny i niebezpieczeństw z tym związanych.

195* 614.8-057:621.914/915 CIOP

Grzewiecki: **Bezpieczeństwo pracy na frezarkach**. „Bezpečnost pri práci na frézkách”. B e z p e c n. H y g. P r á c e, (Prah), mies., Nr 1, stycz. 54, s. 7; A5, 2 str., 9 rys.

Na konkretnych przykładach wyjaśniono przyczyny okaleczeń frezerów. Wypadki najczęściej są spowodowane nieuwagą lub niedbałym utrzymaniem maszyny, co szczególnie wyraźnie występuje przy zmianie szybkości obrotów. Przedstawiono projekt racjonalizatorski zabezpieczający robotników od wypadku przy zmianie szybkości obrotów.

196* 614.873.3:628:518:628.83:666.1.031.2 CIOP

Bezpieczeństwo pracy przy piecach (wannach) w hutach szkła. „Bezpečnost pri práci u sklárských pecí”. B e z p e c n. H y g. P r á c e, (Prah), mies., Nr 2, luty 54, s. 37; A 5, 5 str., 10 rys.

Artykuł napisany został w oparciu o książkę pt. „Arbeits und Gesundheitsschutz in der Glas — und keramischen Industrie” 1952, Leipzig. W. Gutmann, E. Holstein. Zawiera opisy metod zapobiegających szkodliwemu działaniu wielkich ilości ciepła w pobliżu pieców (wanien) szklarskich. Opisano dokładnie metody wentylacji, rozpryskiwania wody, jako środka obniżającego temperaturę otoczenia, stosowanie zasłon powietrznych i wodnych oraz inne sposoby zabezpieczania robotników hut szkła przed działaniem wysokich temperatur. Artykuł ilustrowany jest schematycznymi rysunkami.

197* 614.8-057:631.363.3/4-783 CIOP

Niederle O.: **Najczęstsze przyczyny okaleczeń rąk w rolnictwie**. „Najčastejši príčiny úrazu rukou v zemedelství”. B e z p e c n. H y g. P r á c e, (Prah), mies., Nr 2, luty 54, s. 49; A 5, 1,5 str., 1 rys.

Krótkie omówienie niebezpieczeństw pracy przy sieczkarniach. Dokładny opis nowego typu sieczkarni RV-42, której konstrukcja wyklucza możliwość wypadków przy pracy.

198* 614.8-057:621.87 CIOP

Pokorný B.: **Bezpečnost práce při posluživání se žuravami na budovach**. „Bezpečnost práce při používání žurábu na starbách”. B e z p e c n. H y g. P r á c e, (Prah), mies., Nr 2, luty 54, s. 51; A 5, 6 str., 4 rys.

Przyczyny awarii oraz wypadków okaleczeń robotników przy pracach z dźwigami na budowach. Wady i zalety najczęściej używanych dźwigów, braki techniczne zwiększające niebezpieczeństwo przy pracy, nieprzestrzeganie przepisów bhp, dotyczących posługiwania się żurawiami o napędzie elektrycznym. Autor przytacza również pomysły racjonalizatorskie podnoszące wydajność pracy na dźwigach i polepszające warunki bhp.

199* 621.941-783 CIOP

Pokrywa ochronna na tokarce. „Ce qu'ils ont fait. Capot de protection pour tour parallèle”. T r a v. S é c u r i t é, mies., r. 5, Nr 8, sierp. 53, s. 262; A 4, 2 str., 4 rys.

Wzmianka o zastosowaniu pokrywy ochronnej na tokarce. Fotografia robotnika przy pracy na osłoniętej tokarce. Rysunek przedstawiający tokarkę wraz z zabezpieczeniem w postaci pokrywy, zaopatrzonej w środkowej części w szybkę, przez którą robotnik śledzi przebieg operacji na tokarce. W miarę potrzeby pokrywa może być przesuwana.

200* 614.8-057:621.863/865-783 CIOP

Herrou R.: **Ręczna wciągarka**. „Les treuils à bras”. T r a v. S é c u r i t é, mies., r. 5, Nr 8, sierp. 53, s. 255; A 4, 3 str., 10 rys.

Omówiono konstrukcję wciągarki ręcznej dwukorbowej z punktu widzenia bhp. Przedstawiono na rysunkach sposób zabezpieczenia ręcznej korby przed wypadaniem z wału napędzanego, prosty i bezpieczny sposób zmiany przekładni, bezpieczne umocowanie liny na bębnie, wady zapadki powszechnie stosowanej, nowe zabezpieczenie przeciwko odkręcaniu się, umocowanie wciągarki do gruntu i sposób nawijania liny prostopadle do osi bębna za pomocą bloku.

201* 614.8-057:621.883.34-783 CIOP

Nowość w dziedzinie bezpieczeństwa. Klucz do nakrętek „Surpans”. „Du nouveau en matière de sécurité. La clé „Surpans””. T r a v. S é c u r i t é, mies., r. 5, Nr 8, sierp. 53, s. 260; A 4, 2 str., 4 rys.

Dotychczas stosowane klucze płaskie ulegały ścieraniu przez krawędzie nakrętki. Krawędzie nakrętki również deformowały się, co stwarzało niebezpieczne warunki pracy z powodu wymykania się klucza. Nowy typ klucza płaskiego „Surpans” posiada szczyki o specjalnym falistym kształcie, które pewnie chwytają nakrętkę i nie powodują zdszerania jej powierzchni. Klucz taki można stosować także do nakrętek o zaokrąglonych krawędziach.

202* 621.316.993:550.372:614.825(088.8) CIOP

Sanik I. H.: **Sposób polepszania przewodności elektrycznej ziemi**. Opis patentowy polski Nr 35034, kl. 21 c, 11,01, 5.8.49; D, B5, 2 str.

W urządzeniach elektrycznych zachodzi potrzeba uziemienia pewnych punktów konstrukcji z przyczyn technicznych lub ze względu na bezpieczeństwo. Dla polepszenia przewodności elektrycznej ziemi stosuje się przepajanie jej roztworami soli metali oraz roztworami reagującymi bądź ze składnikami ziemi, bądź też z wymienionymi solami.

203* 614.8-057:674.056:621.912.25/26-752-783 CIOP

Danna J., Salmon P.: **Zabezpieczenie strugarki-wyrówniarki**. „La protection de la degauchisseuse”. T r a v. S é c u r i t é, mies., r. 5, Nr 8, sierp. 53, s. 234; A 4, 8 str., 12 rys.

Autor podaje dane statystyczne obejmujące wypadki przy maszynach do obróbki drewna. Rozpatruje przyczyny wypadków i sposoby zabezpieczenia przy pracy na heblarkach

do drewna. Nożowe wałki kwadratowe zostały prawnie zabronione. Stosuje się obecnie jedynie wałki okrągłe. Autor podaje sposób mocowania ostrzy i podkreśla, że należy wałek nożowy wyważyć statycznie i dynamicznie, aby uniknąć powstawania drgań w obrabiarce. Płyta stołu musi być odpowiednio umieszczona względem wałka. Autor zwraca uwagę na inne czynniki wywołujące drgania i podaje sposoby zapobiegania drganiom, jak usztywnianie stołów itd. Dla zwiększenia bezpieczeństwa przy heblowaniu wąskich klocków, odkrytą część wałka nożowego osłania się podobnie jak przy obróbce desek płaskich.

204* 614.8-057:658.2.004.5:621.979-783.3 CIOP

W zakładach „Spiertz” porządek i czystość są uważane za podstawowe czynniki bezpieczeństwa. „Aux Usines Spiertz l'ordre et la propreté sont considérés comme les facteurs essentiels de la sécurité”. T r a v. S é c u r i t é, mies., r. 5, Nr 7, lip. 53; s. 207; A 4, 1 str., 2 rys.

Artykuł dotyczy zakładów produkujących prasy do tłoczenia części metalowych. Ponieważ prasy te były przyczyną wielu wypadków, zakłady — poza zapewnieniem bezpieczeństwa robotników — opracowały typ prasy, który zapewnia całkowite bezpieczeństwo użytkowników. Na fotografiach przedstawiony jest najnowszy model prasy w momencie pracy (widoczne jest zabezpieczenie uniemożliwiające włożenie ręki pod prasę). Autor opisuje urządzenia tych zakładów stwarzające bezpieczne i higieniczne warunki pracy.

MEDYCyna PRACY

205* 616.24-003.656.67:622.061.3/479.22/„1953” CIOP

Picchiełauri G. Zż (Inst. Hig. Pracy i Chorób Zawod.): **Walka z krzemicią w górnictwie republiki gruzińskiej.** „Borba z silikozom na przedprijatjach gornoj promyszennosti Gruzinskoj SSR”. G i g i e n a i S a n i t., mies., Nr 12, grudz. 53, s. 48; B5, 2 str. —

Streszczenie przebiegu konferencji z czerwca 1953 w Tbilisi zwołanej w celu omówienia zagadnienia walki z krzemicią w górnictwie. Podano: 1) obszernie streszczenie referatu dyrektora instytutu Picchiełauri, który zobrazował działalność instytutu w zakresie walki z krzemicią, 2) omówienie referatu dyrektora Tbiliskiego Instytutu Ochrony Pracy, Koczinow-szili, o pracach instytutu w tej dziedzinie. Wymieniono nazwiska dyskutantów i przyjęte rezolucje.

206* 612.766.1:613.6:62 CIOP

Boguszewska M.: **Fizjologia i higiena pracy.** W-wa 1954, PZWL; D, A5.

Zagadnienia fizjologii pracy, ze szczególnym uwzględnieniem pracy zawodowej w kluczowych gałęziach naszego przemysłu. Omówiono wpływ środowiska pracy na ustrój człowieka.

207* 613.6:614.88:616-057:631.372:629.114.2(024) CIOP

Freytag J.: **Higiena pracy i życia traktorzysty wiejskiego.** W-wa 1953, PZWL; D, A5, 27 str., 9 rys.

Popularne omówienie przyczyn powstawania chorób związanych z pracą traktorzysty oraz sposobów zapobiegania tym chorobom. Podane są podstawowe zasady pierwszej pomocy w nagłych wypadkach oraz zasady higieny życia codziennego.

208* 612:616.5-057(024) CIOP

Rasiewicz W.: **Co należy wiedzieć o pracowniczych chorobach skóry.** W-wa 1953, PZWL; D, A 5, 76 str., 8 rys.

Podstawowe wiadomości z zakresu fizjologii, opis typowych zawodowych schorzeń skóry, przyczyny ich powstawania, sposoby zapobiegania.

209* 616-022.9:63(024) CIOP

Parnas J.: **Jak chronić się przed chorobami odzwierzęcymi w pracy rolnej.** W-wa 1953; D, A 5, 48 str.

Różne przypadki chorób odzwierzęcych oraz sposoby zapobiegania. Broszura bardzo cenna dla rolników i hodowców.

210* 616-057(024) CIOP

Sekuracki F.: **O chorobach zawodowych.** W-wa 1954, PZWL, D, A5.

Opis typowych chorób zawodowych. Przyczyny ich powstawania i sposoby zapobiegania. Książka może być przy-

datna dla inspektorów bhp, personelu medycznego w zakładach pracy oraz inspektorów pracy.

211* 613.633:616.24-003.656.6-084:628.511 CIOP

Ryder K.: **Pył i pylice.** W i a d. L e k., mies., Nr 12, grudz. 53, s. 591; B5, 12 str., 3 rys.

Różne rodzaje pyłów (uliczny, mieszkaniowy, przemysłowy), ich pochodzenie, skład chemiczny, wielkość cząstek oraz działanie na organizm. Krótka charakterystyka najczęściej spotykanych postaci pylic (krzemica, azbestnica i pylica włókiennicza), sposoby leczenia i zapobiegania.

212* 614.888:622.867(088.8) CIOP

Zakład Medycyny i Psychologii Pracy Głównego Instytutu Górnictwa: **Aparat ratowniczy, szczególnie do zastosowania w górnictwie.** Opis patentowy polski Nr 35278 kl. 30k, 13/04, 5.6.51; D, B 5, 3,5 str., 2 rys.

Aparat posiada deskę pokrytą szorstkim i nieprzemakalnym materiałem, zaopatrzoną w drążki osadzone w uchwyty górnej ramy. Górna rama spoczywa na podwoziu, posiadającym dwie pary skrzyżowanych dźwigni, unieruchamianych w dowolnym położeniu deski za pomocą zatrzasków lub sworzni. Aparat posiada podpórki do nóg, układ pasów służących do przymocowania pacjenta, poduszkę gumową, butlę z tlenem i maseczkę oddechową przechowywaną w skrzynce.

213* 615.82/83:616-001:331.826 CIOP

Konings J.: **Rola fizykoterapii i gimnastyki leczniczej w readaptacji.** „Le role de la physiotherapie et de la kinesi-therapie en readaptation”. A r c h. B e l g. M e d., (Bruxelles), mies., r. 11, Nr 4, kw. 53, s. 137; B 5, 7,5 str.

Fizykoterapia odgrywa ogromną rolę w walce ze skutkami urazów. w przywracaniu pełnych zdolności do pracy. Duży nacisk kładzie na natychmiastowe leczenie po wypadku, zapobieganie skutkom bezczynności, leczenie po zabiegu chirurgicznym. Zanik mięśni, odleżyny powodują niekiedy groźniejsze skutki niżeli sam wypadek.

OGÓLNE

214* 613.63:628.5/669(024) CIOP

Bednarski W.: **Higiena pracy w hutnictwie.** W-wa 1953, PZWL; D, A 5, 56 str., 11 rys.

Całokształt zagadnień ochrony zdrowia robotników w hutnictwie. Omówiono szkodliwość zanieczyszczeń powietrza oraz sposoby polepszenia warunków pracy. Broszura napisana przystępnie, może być przydatna dla inspektorów bhp, inspektorów społecznych i członków rad zakładowych.

215* 613.6:614.8-057:613.81:796:69 CIOP

Weber M.: **O ochronie zdrowia robotników budowlanych.** W-wa 1953, PZWL; D, A 5, 48 str., 5 rys.

Autor omawia bezpieczeństwo i higienę pracy robotników budowlanych. Podkreśla znaczenie sportu dla zdrowia i sprawności fizycznej robotnika oraz groźne skutki alkoholizmu.

216* 613.6:641/642 CIOP

Siczakówna J.: **Higienia w przemyśle spożywczym.** W-wa 1953, PZWL; D, A 5, 58 str., 4 rys.

Stosowane przez przemysł spożywczy metody i tryb pracy w poszczególnych etapach organizacyjnych (transport, przechowywanie środków spożywczych, sporządzanie potraw, zmywanie itp.) z punktu widzenia higieny.

217* 614.8-057 CIOP

Pohanel S.: **Małe przyczyny — wielkie skutki.** „Malé přičiny — velké následky”. B e z p e c n. H y g. P r á c e, Praha, mies., Nr 1, stycz. 54, s. 27; A 5, 1,5 str.

Omówiono wypadki będące jaskrawym przykładem nieprzestrzegania przepisów bhp zarówno przez robotników, jak przez majstrów, techników i kierownictwo zakładów. Autor wyjaśnia przyczyny takiego stosunku ludzi do niebezpieczeństw istniejących w pracy i wskazuje jak uzdrowić ten stan.

218* 312.2:613.73 CIOP

Morris J. N., Heady J. A.: **Śmiertelność w zależności od fizycznego wysiłku w pracy.** „Mortality in relation to the physical activity of work”. B r i t. J. i n d u s t r.

Me d., kwart., t. 10, Nr 4, 1953, s. 245; B 5, 9,5 str., 2 rys., 9 tabl., 13 poz. bibl.

Autorzy podają szereg wykresów, krzywych i innych danych statystycznych, omawiających zależność śmiertelności od wysiłku fizycznego w poszczególnych pracach.

219* 621.32:628.9:661.728:676 CIOPI
Solecki M.: **Oświetlenie w przemyśle celulozowo-papierniczym**. Pr z. P a p i e r n., mies. Nr 8, sier. 53, s. 230; A 4, 3,5 str., 3 rys., 2 wyk., 3 tabl., 7 poz. bibl.

Zasady dobrego oświetlenia w przemyśle celulozowo-papierniczym z punktu widzenia bezpieczeństwa pracy i podniesienia dobrego samopoczucia pracowników. Autor analizuje pokrótce 6 warunków właściwego oświetlenia oraz omawia zastosowanie lamp żarowych, jarzeniowych i fluoryzujących w poszczególnych działach produkcyjnych.

220* 615.9:616-057:62(023/024) CIOPI
Wątorski K.: **Co należy wiedzieć o szkodliwościach chemicznych w przemyśle**. W-wa 1953, PZWL; D, A 5, 92 str., 4 rys.

Ogólne podstawy toksykologii przemysłowej i chorób zawodowych w poszczególnych gałęziach przemysłu. Książka przydatna dla lekarzy przemysłowych i inspektorów bhp.

221* 547.413.1:66.062.412.24-13:615.781.22-099:628.512 CIOPI
Prada: **Dwuchloroetylen jako rozpuszczalnik tłuszczów**. „Dichlorethylen jako odmasť ovadlo“. Bez p e c n. Hyg. P r a c e, Praha, mies., Nr 1, stycz. 54, s. 26; A 5, 1,5 str.

Opis fizycznych i chemicznych własności dwuchloroetylenu, jego działania toksycznego, związanych z tym niebezpieczeństw dla pracownika. Autor podaje warunki bezpiecznej i higienicznej pracy z dwuchloroetylenem oraz wskazówki zabezpieczenia się przed zatruciem jego parami.

222* 613.646:614.873.3:614.898.5/6:628.518:669.013.5 CIOPI

Oppl L.: **Metody ochrony przeciw promieniowaniu cieplnemu**. „Zpusoby ochrany proti salavemu teplu“. Bez p e c n. Hyg. P r a c e, (Praha), mies., Nr 1, stycz. 54, s. 3; A5, 3,5 str., 2 wyk., 1 tabl.

W przemyśle, szczególnie hutniczym, jedną ze szkodliwości jest nadmierna ilość ciepła w halach fabrycznych. Walka z ciepłem wypromieniowanym przez źródło o wysokiej temperaturze jest b. trudna. W oparciu o rozważania matematyczne omówiono szczegółowo różne metody zapobiegania szkodliwemu działaniu promieniowania cieplnego, jak używanie odpowiednich ubrań ochronnych, przewietrzanie miejsc pracy, stosowanie osłon oraz kremów ochronnych. Ponadto poruszono znaczenie pocenia się robotników.

223* 545.753:628.511.1:614.894.3 CIOPI
Polacek Fr.: **Mierzenie zapylenia w zakładach przemysłowych**. „Merení prásnosti v průmyslových závodech“. Bez p e c n. Hyg. P r a c e, (Praha), mies., Nr 2, luty 54, s. 58; A 5, 3,5 str., 4 rys.

Autor omawia ogólnie metody oznaczania stopnia zapylenia hal fabrycznych oraz niektóre aparaty używane do tych badań. Przytacza, jako przykład, zastosowanie pyłomierza Zeissa oraz pochłaniacza pyłów (impinger). Podkreśla znaczenie ochron osobistych jako jednej z najskuteczniejszych jeszcze dzisiaj metod ochrony zdrowia robotnika przed szkodliwym działaniem pyłów.

Omówienie publikacji pt. **Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej**. „Sprawocznik po technice biezopasnosti i promyslennoj sanitarii“. W-wa 1950, wyd. WCSPS. Profizdat; D, A 5, 775 str. w nawiązaniu do polskich ustawodawstwa ochrony pracy (techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej).

224* 613.6:614.8-057:331.88(47)(083.1) CIOPI
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. I. Zasady ogólne. „Sprawocznik po technice biezopasnosti i promyslennoj sanitarii. I. Obszczyje položenija“. S. 5, Moskwa 1950, wyd. WCSPS; D, A 5, 10,5 str.
Uchwały X Zjazdu Związków Zawodowych oraz zatwierdzony przez Zjazd statut związkowy ujęły całokształt zagadnień związanych z pracą, a wśród nich zagadnienia ochrony pracy i określili zadania związków zawodowych w przeprowadzeniu wytycznych Zjazdu. Uzupełnione uchwa-

łami Plenum Wszechzwiązkowej CRZZ wytyczne te stanowią treść I rozdziału. W kształtowaniu się nowego polskiego ustawodawstwa pracy nie pozostały one bez wpływu. Znajdujące się w tym rozdziale zarządzenie Ministerstwa Szkół Wyższych ZSRR w 1949 r. powinno być pomocne w warunkach polskich przy nauczaniu techniki bhp i techniki przeciwpożarowej. (Tłumaczenie w Bibliotece CIOPI).

225* 613.6:614.8-057:628.8/9:658.516(47)(083.1) CIOPI
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. II. Urządzenie i użytkowanie zakładów pracy. „Sprawocznik po technice biezopasnosti i promyslennoj sanitarii. II. Ustrojstwo i sodierżanije promyslennych priedpriatij“. s. 16; Moskwa, 1950, wyd. WCSPS, D, A 5, 86 str.

Zawarte w tym rozdziale przepisy i normy są ze stanowiska techniki bezpieczeństwa i higieny pracy oraz techniki przeciwpożarowej podstawą do projektowania, budowy, urządzenia i użytkowania zakładów pracy. Omówiono w nich wyznaczające zagadnienia stref ochronnych, ogrzewania, oświetlenia, wentylacji i inne. Podana norma GOST-1324-47, obejmująca przepisy sanitarne projektowania zakładów pracy, została w CIOPI przetłumaczona i adaptowana do warunków polskich. Obecnie jest już nieaktualna i zastąpiona przez nową normę NSP-101-51, która z kolei posłużyła do opracowania przez PKPG nowego projektu przepisów. Normy oświetlenia naturalnego i sztucznego zostały przetłumaczone przez PKN.

226* 613.6:14.8-057:331.116:351.83(47)(083.1) CIOPI
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. III. Układy zbiorowe pracy. Finansowanie działalności bhp. „Sprawocznik po technice biezopasnosti i promyslennoj sanitarii. III. Kollektivnyje dogowory. Assignowanija na ozdorowlenije usłowij truda“. s. 102; Moskwa 1950, WCSPS; D, A 5, 13 str.

Treść rozdziału: 1. Uchwała Prezydium WCRZZ z r. 1950 o układach zbiorowych pracy na r. 1950 obejmuje krytykę i ocenę wykonania planu i zawartych na rok 1949 układów zbiorowych. Obejmuje również zalecenia na rok 1950 dotyczące m. inn. polepszenia zdrowotnych warunków pracy w przedsiębiorstwach. 2. Uchwała Komisariatu Handlu z r. 1933 zawiera spis środków z zakresu ochrony pracy, które podlegają wykazywaniu w osobnym rozdziale planów przemysłowo-finansowych. 3. Okólniki, zarządzenia i instrukcje w wymienionych sprawach stanowią uzupełnienie zagadnienia realizacji bezpieczeństwa i higieny pracy.

227* 613.6:614.8-057:621(083.1) CIOPI
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. IV. Maszyny, aparaty, obrabiarki, sprężarki. „Sprawocznik po technice biezopasnosti i promyslennoj sanitarii. IV. Masziny, apparaty, stanki, kompriessory“. S. 115; Moskwa 1950, WCSPS, D, A 5, 22 str.

Zawarte w IV rozdziale przepisy, dotyczące warunków jakim powinny odpowiadać ze stanowiska bhp silniki, pędnie maszyny, obrabiarki i urządzenia mechaniczne, znajdujące w ustawodawstwie polskim odpowiednik w ogólnych przepisach bhp z r. 1946, przestarzałych już i wymagających nowelizacji. Sprawę wytwornic acetylenowych i przechowywania karbidu załatwiają w polskim ustawodawstwie wyczerpująco 3 rozporządzenia wydane w latach 1934–35.

228* 613.6:614.8-057:621.3:658.516(083.1) CIOPI
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. V. Elektryczne urządzenia, elektrownie i sieci. „Sprawocznik po technice biezopasnosti i promyslennoj sanitarii. V. Elektrieskije ustrojstwa, elektrostanciji i elektrosietij“. S. 137; Moskwa 1950, WCSPS, D, A 5, 150 str.

Zawarte w tym rozdziale przepisy dotyczące urządzeń elektrycznych w elektrowniach, stacjach, podstacjach i w zakładach przemysłowych, urządzeń sieci miejskich i wiejskich, ich budowy, przewodów i uziemień, eksploatacji urządzeń światła i siły — znajdują odpowiedniki w polskich normach SEP. Spośród nich ważna ze stanowiska bhp norma PNE-10 znajduje się w toku opracowywania. Natomiast przepisy, dotyczące działów cieplnych i sieci oraz transportu i podawania paliwa w elektrowniach, opracowano w Polsce tylko w zasięgu resortowym. Nie zostały u nas znormalizowane dielektryczne kalosze i boty, stanowiące przedmiot dwu norm radzieckich omówionych w rozdziale.

229* 613.6:614.8-057:621.18:621.595.5:621.87(083.1) CIOP
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. VI. Kotły parowe, zbiorniki ciśnieniowe i nośniki. „Sprawocznik po technice bieżącej i promyslenno sanitarii. VI. Parowye kotły, sosudy pod dawleniem i podjomnyje miechanizmy“. S. 388; Moskwa 1950, wyd. WCSPS; D, A 5, 183 str.

Przepisy radzieckie dotyczące kotłów parowych, są bardziej nowoczesne niż przepisy polskie. Ogólne przepisy dotyczące zbiorników ciśnieniowych (z roku 1940), a więc także zbiorników stałych, zostały w CIOP przetłumaczone i przystosowane do potrzeb polskich. Są one jednak już w pewnym stopniu nieaktualne, gdyż w tym samym zakresie ukazały się przepisy radzieckie zatwierdzone w roku 1951. Przepisy dotyczące butli dla gazów sprężonych i rozpuszczonych (1949) oraz beczek i cystern dla gazów skroplonych (1940) są w Polsce przygotowywane. Przepisy o beczkach i cysternach w radzieckim opracowaniu wcześniejszym zostały przetłumaczone. Przepisy o przewodach pary i gorącej wody i spawanych wytwornicach parowych nie zostały dotychczas opracowane, a z przepisów dotyczących podnośników (żurawi, suwnic i wyciągów) wydano w Polsce w postaci rozporządzenia tylko przepisy o obsłudze suwnic.

230* 613.6:614.8-057:621.7:621.9(083.1) CIOP
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. VII. Obróbka metali. „Sprawocznik po technice bieżącej i promyslenno sanitarii. VII. Obrabotka mietalłow“. S. 531, Moskwa 1950, wyd. WCSPS; D, A 5, 47 str.

Z materiału zawartego w rozdziale VII — przepisy dotyczące manipulacji złomem metalowym i zapobiegania wybuchom przy jego przeróbce, jak również zabezpieczenia krawków szlifierskich nie zostały ujęte ani w naszym ustawodawstwie ani w normalizacji. Nie znajdujemy również w ustawodawstwie polskim specjalnych przepisów techniki bezpieczeństwa dla działów kowalskich, w odlewnictwie żelaza i miedzi oraz zakazu stosowania ołowianych podkładek przy nasiekowaniu pilników. Technika bezpieczeństwa przy spawaniu została uwzględniona zwięźle w polskim rozporządzeniu o wytwornicach acetylenowych, natomiast brak u nas przepisów prawnych dla spawania elektrycznego. Przepisy techniki bezpieczeństwa dotyczące obróbki metali skrawaniem oraz stosowania przemysłowych urządzeń radiologicznych, mają odpowiedniki w polskich rozporządzeniach.

231* 613.6:614.8-057:624.057:674(083.1) CIOP
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. VIII. Roboty budowlane i obróbka drewna. „Sprawocznik po technice bieżącej i promyslenno sanitarii. VIII. Stroitielnyje raboty i obrabotka dieriewa“. S. 577; Moskwa 1950, wyd. WCSPS; D, A 5, 52 str.

Przepisy techniki bezpieczeństwa robót budowlano-montażowych (1947) stanowiące treść rozdziału VIII przetłumaczone w CIOP były podstawą do opracowania projektu przepisów polskich. Dotyczą bardzo szerokiego zakresu robót stosowanych w nowoczesnym budownictwie. Obowiązujące u nas rozporządzenia o bhp przy robotach budowlanych oraz przy robotach rozbiórkowych obejmują tylko część materiału, zawartego w przepisach radzieckich. Przepisom radzieckim z r. 1926 normującym środki bezpieczeństwa robót w zakładach mechanicznej obróbki drewna odpowiada — w zakresie nieco mniejszym — polskie rozporządzenie z r. 1952 w sprawie bhp na niektórych obrabiarkach do drewna.

232* 613.6:614.8-057:614.83:662.2/4:622.235(083.1) CIOP
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. IX. Roboty odstrzałowe. „Sprawocznik po technice bieżącej i promyslenno sanitarii. IX. Wzrywnyje raboty“. S. 629, Moskwa 1950, wyd. WCSPS; D, A 5, 33 str.

Przepisy bezpieczeństwa dla robót z materiałami wybuchowymi wykonywanych na powierzchni (1945), w odróżnieniu od robót górniczych wykonywanych pod ziemią, obejmują następujące zagadnienia: rodzaje materiałów dozwolonych oraz warunki otrzymywania zezwoleń, sposoby transportu, składowanie, badania, sposoby niszczenia, ewidencję wydawania i zwrotów, personel strzałowy, przygotowywanie ładunków, przenoszenie do miejsca robót, roboty odstrzałowe, specjalne przepisy dla niektórych robót, likwidację niewypałów, odległości bezpieczne, postanowienia karne. Powyższe przepisy zatwierdzone przez Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych są obszerniejsze od polskiego rozporządzenia z r. 1946.

233* 613.6:614.8-057:656.13(083.1) CIOP
Informator w zakresie bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. X. Transport samochodowy, roboty ładunkowe. „Sprawocznik po technice bieżącej i promyslenno sanitarii. X. Awtotransport, pogruzoczno-razgruzocznyje raboty“. S. 662; Moskwa 1950, wyd. WCSPS; D, A 5, 33 str.

Rozdział X zawiera przepisy techniki bezpieczeństwa i higieny pracy: dla przedsiębiorstw transportu samochodowego (1939), dla tych samych przedsiębiorstw przy eksploatacji i remoncie samochodów stosujących benzynę etylizowaną (1948) albo benzol (1949), dla pracy ładowaczy (1931) oraz dopuszczalne normy przenoszenia i przewożenia ciężarów przez kobiety (1932). Tylko zagadnienia dotyczące stosowania benzyny etylizowanej, jak również przenoszenia i przewożenia ciężarów przez kobiety zostały opracowane w prawodawstwie polskim. Brak lub nie wystarczające ujęcie pozostałych przepisów podkreśla potrzebę poznania radzieckich.

234* 613.6:614.8-057:615.9:661(083.1) CIOP
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. XI. Stosowanie silnie działających substancji chemicznych. „Sprawocznik po technice bieżącej i promyslenno sanitarii. XI. Priemienienije silnodziejstwujuuszczich chimiczeskich wieszczestw“. s. 694, Moskwa 1950, wyd. WCSPS; D, A 5, 29 str.

Rozdział ten zawiera przepisy dla robót z dwuchloroetanem (1940), przepisy o przechowywaniu i stosowaniu alkoholu metylowego, sposobach niszczenia substancji trujących o silnym działaniu, przechowywaniu płynnego chloru w użytkujących go zakładach pracy (1930), przechowywaniu, przewożeniu i stosowaniu gazu etylowego (1948) oraz o sposobie przeprowadzania wewnętrznego remontu, czyszczenia i oględzin aparatów w zakładach przemysłu chemicznego. Znajomość tych przepisów wydaje się konieczna, gdyż z wyjątkiem przepisów o płynie etylowym poruszone w nich zagadnienia nie mają dotychczas odpowiednika w żadnym polskim rozporządzeniu lub normie.

235* 613.6:614.8-057:313.1:614.23(083.1) CIOP
Informator w zakresie techniki bezpieczeństwa i higieny przemysłowej. XII. Rejestracja i ewidencja wypadków i zatruc zawodowych. Badania lekarskie. „Sprawocznik po technice bieżącej i promyslenno sanitarii. XII. Registracija i ucot nieszczastnych sluczajew i profotrawlenij. Miedicinskie osmotry“. s. 722; Moskwa, 1950, wyd. WCSPS; D, A 5, 46 str.

W rozdziale XII znajdujemy instrukcje: o rejestracji i ewidencji wypadków przy pracy (1939), o ich badaniu i analizie w odniesieniu do obiektów podlegających nadzorowi kotłownemu (1948), o zgłoszeniu i rejestracji zawodowych zatruc i chorób (1939), o prowadzeniu rejestracji, analizy i sprawozdawczości dotyczącej zawodowych chorób i zatruc. Rozdział XII zawiera ponadto zarządzenie o wstępnych i okresowych badaniach lekarskich robotników (1949) wraz z odpowiednimi instrukcjami (1949). Zagadnienia te zostały w Polsce ujęte w instrukcjach resortu zdrowia, a sprawy zgłaszania i rejestracji chorób zawodowych w odpowiednich rozporządzeniach.

Niniejszy Przegląd Dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, al. Niepodległości 188). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 20 groszy.

CIDNT wykonuje za zwrotem kosztów fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.